

Voorstel

Gemeenteraad

Datum: 6 november 2018
Zaak: 2018-030563
Portefeuillehouder: Erik Drenth

Opsteller: Harrie Wösten
Contactgegevens: harrie.wosten@midden-groningen.nl
Stukken ter inzage:

Onderwerp: Raadsvoorstel Najaarsnota 2018 Midden-Groningen

1. Voorstel

1. De Najaarsnota 2018 vast te stellen.
2. De bijbehorende begrotingswijziging vast te stellen zoals opgenomen in de financiële paragraaf.
3. Negatieve saldo van de najaarsnota 2018 ad € 1,1 miljoen te onttrekken aan de Algemene Reserve.

2. Inleiding

Voor u ligt de Najaarsnota 2018. De Najaarsnota geeft de afwijkingen weer op beleidsmatig en financieel vlak (afwijkingen > € 50.000). De opbouw van de Najaarsnota sluit aan bij de opbouw van de programma's in de begroting 2018:

- Dorpen en Wijken
- Sociaal
- Economie
- Dienstverlening
- Bestuur en bedrijfsvoering.

Daarnaast hebben we aantal belangrijke thema's waarover wij de voortgang rapporteren. Het betreft de volgende onderwerpen:

- Ontwikkelingen Sociaal Domein (programma Sociaal)
- Ontwikkeling BUIG-budget (programma Sociaal)
- Aardbevingen en scholenprogramma (programma Economie)

- Grote projecten(verbouwing gemeentehuis/ noordelijk deelstadscentrum en centrum Muntendam)(programma Economie)

We verwachten ten opzichte van de begroting 2018 een nadeel in deze Najaarsnota van € 1,1 miljoen. Dit tekort bestaat enerzijds uit voordelen van € 3,1 miljoen en nadelen van € 4,2 miljoen. Per programma ziet het beeld er als volgt uit:

Resultaten per programma	Voordeel	Nadeel	Saldo
(* € 1 miljoen)			
Dorpen en Wijken	0,00	0,50	-0,50
Sociaal	2,90	1,20	1,70
Economie	0,20	0,10	0,10
Dienstverlening	0,00	0,00	0,00
Bestuur en bedrijfsvoering	0,00	2,40	-2,40
Saldo Najaarsnota	3,10	4,20	-1,10

Onderstaand lichten we per programma de belangrijkste afwijkingen toe. We schetsen eerst kort wat het programma inhoudt.

Programma Dorpen en wijken

- De gemeente Midden-Groningen bestaat nu ruim een half jaar. Midden-Groningen wil meer zijn dan een samenvoeging van Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde. De schaalvergroting dient van meerwaarde te zijn voor onze inwoners. Wij willen groots zijn in kleinschaligheid. Daarmee bedoelen we dat we streven naar leefbare kernen en dorpen o.a. door de zelfredzaamheid van inwoners te vergroten en door het stimuleren van uiteenlopende activiteiten, gericht op jongeren en ouderen. Schoon, heel en veilig vormen de basis voor een dorp of kern waar het prettig is om te verblijven. Daarnaast een goede infrastructuur (groen, speelvoorzieningen, wegen etc.) en is passende huisvesting vereist voor het uitvoeren van maatschappelijke activiteiten. In een open 'meedenkproces' wordt vorm gegeven aan nieuwe vormen van afvalinzameling. Wij zullen binnenkort hierover concrete voorstellen presenteren.

In het programma *Dorpen en Wijken* doen zich twee financiële afwijkingen voor. De belangrijkste betreft de toevoeging aan de voorziening grafrechten ad € 0,3 miljoen voortvloeiend uit de jaarrekening 2017. De andere betreft de sloopkosten van € 0,1 miljoen van een sporthal.

Programma Sociaal (Ieder mens telt)

- We vinden het belangrijk dat alle inwoners van Midden-Groningen volwaardig mee kunnen doen in de samenleving. De zelfredzame inwoners, bedrijven en instellingen worden gevraagd om hun steentje bij te dragen en door actieve inzet van sociale contacten eraan bijdragen dat ook de kwetsbare inwoners langer, gezond, veilig en plezierig in hun vertrouwde omgeving kunnen wonen en actief kunnen meedoen aan maatschappelijke activiteiten. Voor ondersteuning en maatschappelijke ontwikkeling kunnen onze inwoners

rekenen op een compleet aanbod basisvoorzieningen op wijkniveau, waarvoor de inwoners en de gemeente gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen. Voor kwetsbare inwoners die in eigen omgeving geen hulp aangereikt krijgen wordt ondersteuning ingezet waarbij de verschillende hulpverleningsonderdelen - zoals Jeugd, WMO en Participatie - elkaar aanvullen en versterken. De financiële tekorten in de uitvoering van de Jeugdwet baren zorgen. Met een pakket maatregelen op korte en lange termijn wordt erop ingezet dat de uitgaven in het Sociaal Domein in overeenstemming kunnen worden gebracht met het beschikbare budget. De raad is met een brief d.d. 2 oktober 2018 hierover nader geïnformeerd. In deze brief is ook het risico inzake de tekorten in de Jeugdhulp nader gekwantificeerd: wanneer de ontwikkeling zich doorzet lopen wij een risico dat het tekort in 2018 oploopt van € 3,9 naar € 7,9 miljoen. Het verwachte tekort van € 3,9 miljoen is reeds verwerkt in de Voorjaarsnota 2018.

In het programma *Sociaal* doen zich voordelen voor van in totaal € 2,8 miljoen. Het belangrijkste voordeel betreft het voordeel op het BUIG budget ad € 2,4 miljoen. Oorzaak is het lager dan verwachte aantal uitkeringen wat is verstrekt en een hogere rijksvergoeding. De nadelen in het programma Sociaal bedragen € 1,3 miljoen euro, waarvan de belangrijkste oorzaak is de toevoeging aan de voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken ad € 0,8 miljoen. We zien dat de ouderdom van de vorderingen toeneemt (effect op de voorziening van € 0,4 miljoen) en daarnaast hebben we de voorzieningen nu op één en dezelfde wijze bepaald wat leidt tot een hogere benodigde toevoeging aan de voorziening (€ 0,4 miljoen). We zullen met nadere voorstellen komen omtrent de verdere harmonisering van uitgangspunten voor de waardering van de oninbaarheid.

Programma Economie

- Midden-Groningen biedt na de stad Groningen de meeste werkgelegenheid in onze provincie. We willen een aantrekkelijke gemeente zijn voor bedrijven om te ondernemen en voor inwoners en forensen om in te werken en te wonen. Midden-Groningen ligt in het kerngebied waar de gevolgen van de gaswinning grote gevolgen hebben voor de gemeenschap. We willen bedreigingen ook al kans zien. In Overschild bouwen wij samen met de bewoners aan dorpsvernieuwing, in combinatie met het versterken/vervangen van woningen als gevolg van schade, veroorzaakt door gaswinning. Daarnaast wil Midden-Groningen zich profileren als energietransitiegemeente. Wij maken plannen om deze versneld te kunnen uitvoeren met behulp van extra rijksmiddelen die het kabinet beschikbaar stelt in het kader van het Nationaal programma. De invoering van de nieuwe Omgevingswet gebruiken we om het bondgenootschap verder vorm te geven. De nieuwe wet biedt meer ruimte voor particuliere ideeën. Dit komt doordat er meer algemene regels gelden, in plaats van gedetailleerde vergunningen. De houding bij het beoordelen van plannen is 'ja mits' in plaats van 'nee tenzij'. Zo ontstaat ruimte voor bijvoorbeeld bedrijven en organisaties om met ideeën te komen. De ontwikkeling van een nieuwe Woonvisie leidt tot inzichten in woonwensen, noodzakelijke voorzieningen in dorpen en wijken en (bouw)mogelijkheden van het huidige woonbestand.

In het programma *Economie* ontstaan voordelen van zo'n € 0,2 miljoen als gevolg positieve verwachte resultaten in de grondexploitaties door de verkoop van kavels.

Programma Bestuur en Bedrijfsvoering

- De gemeente Midden-Groningen heeft plm. 170 gebouwen in beheer en in onderhoud. Wij zijn bezig om voor de gebouwen en installaties het onderhoudsniveau te bepalen. De raad heeft ingestemd met de bouw van een nieuw gemeentehuis in Midden-Groningen, als onderdeel van het huis van Bestuur en Cultuur waarvan Het Kielzog - samen met de bibliotheek, theater en muziekschool - deel uitmaakt. Gedurende het bouwproces zal gemeentepersoneel worden ondergebracht in tijdelijke huisvesting op de locaties in Muntendam, Slochteren en door het huren van het vm. Rabobank-gebouw en winkelruimte tegenover het bestaande gemeentehuis voor het Contactplein.

In het programma *Bestuur en bedrijfsvoering* zijn nadelen ontstaan van in totaal € 2,4 miljoen. De belangrijkste oorzaak zijn de negatieve effecten van de septembercirculaire (€ 1,3 miljoen). De trendmatige aanpassing van de algemene uitkering in de circulaire bedroeg € 0,7 miljoen negatief en daarnaast is er ook sprake van een bijstelling in het BTW compensatiefonds ad € 0,6 miljoen negatief. Andere nadelen (per saldo € 1,1 miljoen) ontstaan door administratieve aanpassingen, correcties en herschikkingen binnen de budgetten.

Voor een gedetailleerde toelichting op de verschillen verwijzen naar de bijlagen bij de Najaarsnota.

3. Bevoegdheid van de raad

De Raad is bevoegd om de (financiële) afwijkingen goed te keuren en daarmee de begroting 2018 tussentijds aan te passen.

4. Beoogd effect

De voortgang van de beleidsdoelstellingen weer te geven en de Raad een instrument te geven om, daar waar nodig, bij te sturen.

5. Historische context

Dit is de eerste Najaarsnota van de gemeente Midden-Groningen. In deze Najaarsnota zijn de afwijkingen opgenomen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2018 en de Voorjaarsnota 2018.

6. Argumenten

Door vaststelling van de Najaarsnota 2018 kan binnen de gestelde (financiële) kaders verder uitvoering worden gegeven aan hetgeen “We willen bereiken” en wat “We gaan doen” voor de gemeente Midden-Groningen.

7. Kanttekeningen en risico's

In de Najaarsnota 2018 zijn de belangrijkste afwijkingen opgenomen voor zover die nu bepaald kunnen worden. Dit is het eerste jaar dat er een begroting en een najaarsnota van de gemeente Midden-Groningen is opgesteld. De budgetten zijn voor het eerst samengevoegd en we werken eraan om de basis op orde te krijgen, waardoor de prognose met de nodige onzekerheden is omgeven. Bij de jaarrekening 2018, die in juni/juli 2019 door de Raad zal worden vastgesteld, zullen de definitieve afwijkingen bekend worden.

Bij een aantal thema's kunnen nadere afwijkingen plaats gaan vinden. Een belangrijk thema waaruit mogelijk financiële afwijkingen ontstaan zijn de ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein. In de voorjaarsnota 2018 zijn bijstellingen gedaan om de verwachte uitgaven in lijn te brengen met de beschikbare middelen. De ontwikkelingen in de zorgvraag in zowel de WMO als de Jeugd zullen van invloed zijn op de hoogte van de uitgaven.

Bij de jaarrekening 2017 zijn forse bijstellingen gedaan op de grondexploitaties. Ook hier volgen wij de ontwikkelingen en zullen we nagaan of verdere bijstellingen noodzakelijk zijn.

8. Financiële paragraaf

Voorgesteld wordt om het tekort te dekken uit de algemene reserve. Hieronder de wijzigingen op programmaniveau.

Begrotingswijziging 2018 - 05

Betrokken teams	Financieel advies
Naam voorstel	Wijzigingsvoorstel Najaarsnota 2018
Besluitvorming	Raad
Incidenteel / Structureel	Incidenteel / structureel
Soort wijziging	Exploitatie / Balans

Begrotingswijziging exploitatie	Lasten	Baten	Saldo + = voordeel	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo + = voordeel
Naam programma						
Programma: 1 Dorpen en Wijken	2.240.100	3.004.762	764.662	0	82.150	846.812
Programma: 2 Sociaal	2.035.939	847.520	-1.188.419	0	2.282.500	1.094.081
Programma: 3 Economie	547.971	644.840	96.869	0	322.778	419.647
Programma: 4 Dienstverlening	1.050.099	402.365	-647.734	0	0	-647.734
Programma: 5 Bestuur en bedrijfsvoering	9.370.736	3.556.396	-5.814.340	94.304	3.091.797	-2.816.847
Aanwending alg.reserve					1.104.041	1.104.041
Totalen begrotingswijziging exploitatie	15.244.845	8.455.883	-6.788.962	94.304	6.883.266	0

Begrotingswijziging investeringen (balansmutaties)	Uitgaven	Inkomsten	Saldo + = voordeel	Onttrekking Res. - Vrz.	Toevoeging Res. - Vrz.	Saldo + = voordeel
Investeringen	262.000	0	262.000			262.000
Rereserves				16.519.144	3.716.765	-12.802.379
Voorzieningen	0	0	0	175.000	724.028	549.028
Totalen begr.wijz.investeringen/balans	262.000	0	262.000	16.694.144	4.440.793	-11.991.351

Toelichting op begrotingswijziging

De begrotingswijzigingen Exploitatie betreffen de mutaties overeenkomstig de Najaarsnota 2018 (inclusief technische en administratieve wijzigingen) die leiden tot een tekort van € 1,1 miljoen, waarvan wordt voorgesteld deze te dekken uit de Algemene Reserve.

De begrotingswijzigingen Investerings (balansmutaties) betreffen met name de mutaties op grond van de verwerking van de resultaten van de jaarrekening 2017 en daarnaast mutaties op grond van de besluitvorming bij de voorjaarsnota 2018, waaronder de mutaties in het Sociaal Domein.

9. Communicatie

Aan de Najaarsnota wordt bekendheid gegeven door publicaties op de Gemeentepagina, door publicatie op de social media (publicatie en samenvatting) die door gemeente Midden-Groningen worden gebruikt en door de nieuwsmedia actief te informeren tijdens een persbijeenkomst.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen,

A. Hoogendoorn
Burgemeester

H.J.W. Mulder
Secretaris

Bijlage:

1 Najaarsnota 2018